

Lastensuojeluyksikön perustaminen

187/10.03.02/2020

Kaupunginhallitus 14.09.2020 § 231

Esittelijä: kaupunginjohtaja Tuija Telén

Valmistelija: hallintopäällikkö Maarit Sihvonen

40/05.02.09/2020

Yhtymähallitus 25.08.2020 § 92

"Lastensuojelupalveluiden tarve on kasvanut voimakkaasti Karviaisen alueella vuodesta 2017 alkaen. Kesäkuun lopussa 2020 Karviaisessa oli sijoitettuna kodin ulkopuolelle yhteensä 85 lasta, joista laitoshoidossa oli 51 ja perhehoidossa 34 lasta.

Tällä hetkellä Karviainen ostaa kaikki lastensuojelun sijaishuollon palvelut sekä perhekuntoutuspalvelut yksityisiltä palveluntuottajilta. Omassa yksikössä tuotetut lastensuojelun sijaishuollon palvelut mahdollistaisivat ostopalvelua paremmin perheiden kokonaisvaltaisen tukemisen ja kuntoutuksen, jolloin Karviaisen avohuollon- ja sijaishuollon palvelut yhdistettynä perheen muuhun tarvitsemaan psykososiaaliseen tukeen muodostaisivat eheän ja hallittavan palvelukokonaisuuden. Sijaishuollon onnistumisen kannalta on keskeistä, että lasta, hänen perhettään ja lähiverkostoaan voidaan tukea kokonaisvaltaisesti ja säilyttää jo olemassa olevat palvelukokonaisuudet ja muut luontaiset kontaktit mahdollisimman ennallaan (esim. opetus, erikoissairaanhoido, harrastukset, läheissuhteet).

Karviainen on tehnyt selvitystä mahdollisen rakennuttajan kanssa Karkkilaan rakennettavasta 14 -paikkaisesta lastensuojelun sijaishuollon yksiköstä (liitteenä). Yksikkö muodostuisi kahdesta 7 asukkaan osastosta, kahdesta asunnosta (yksiö ja kaksio, asunnot on mahdollista yhdistää) sekä opetustiloista. Yksikön toiminta on suunniteltu siten, että toinen seitsemän paikkainen osasto toimisi nuorten yli 12-vuotiaiden pitempiaikaisempaa sijaishuollon palvelua tarvitsevien asumisyksikkönä ja toinen seitsemän paikkainen yksikkö toimisi vastaanotto-, arviointi- ja kuntoutusyksikkönä kiireellisesti tai avohuollon sijoituksena sijoitetuille lapsille ja nuorille (6-17-vuotiaat).

Asunnot on suunniteltu itsenäistyvien nuorten asumisharjoitteluun ja perhekuntoutuksen toteuttamiseen. Perhekuntoutuksessa lapsi/lapset ja vanhempi/vanhemmat asuvat kuntoutusjakson ajan perhekuntoutukseen tarkoitetussa asunnossa. Perhekuntoutuksen tavoitteena on parantaa lapsen kasvuolosuhteita tutkimalla ja vaikuttamalla perhedynamiikkaan ja perheenjäsenten väliseen vuorovaikutukseen sekä perheen palveluketjun sujuvuuteen. Työskentely ja muutos tehdään yhdessä perheen kanssa.

Suunnitellussa lastensuojeluyksikössä on tilat perusopetuksen järjestämiseen. Perusopetuksen yksikköön järjestäisi Karkkilan kaupunki, niille oppilaille, joiden kuntoutumisen kannalta ei ole perusteltua käydä koulua lastensuojeluyksikön ulkopuolelle. Sijoitettujen lasten, joiden kotikunta ei ole Karkkila, on Karkkilan kaupunki oikeutettu laskuttamaan kotikuntalain perustella opetuksen järjestämisestä aiheutuvat kustannukset sijoittajakunnalta.

Perustettavan yksikön taloudellinen tarkastelu

Vuonna 2018 Karviainen osti lastensuojelun sijaishuollon palveluita yhteensä 5 474 921 eurolla ja vuonna 2019 5 203 557 eurolla. Suunnitellun lastensuojeluyksikön käyttösuunnitelman (liite) mukainen vuosi kustannus olisi 1 299 000 euroa, 80% käyttöasteella vuorokausihinnaksi muodostuisi 318€/vuorokausi. Vuonna 2019 sijaishuollon ostopalveluiden hoitovuorokausihinnat ovat vaihdelleet tuottajasta riippuen 250-450 euron välillä. Oman yksikön vuorokausihinta on kilpailukykyinen vastaavan ostopalveluyksikön kustannuksiin verrattuna. Oman tuotannon taloudellinen hyöty muodostuu vuorokausihintaa enemmän koko palveluketjun kustannuksista. Omana toimintana tuotetussa sijaishuollossa lapsen ja perheen tarvitsema sosiaali-, terveys- ja hyvinvointipalveluiden kokonaisuus on mahdollista järjestää kokonaistaloudellisesti ja vaikuttavuudeltaan tehokkaammin. Esimerkiksi kotikunnan ulkopuolelle sijoitetusta lapsesta kotikunta maksaa kotikuntalain perusteella kaikki sosiaali-, terveys ja opetuspalveluiden kustannukset kunnalle johon lapsi on sijoitettu. Karviaisen alueelle sijoitetun lapsen sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon tuottajana säilyisi sama toimija. Ainoastaan vihtiläisen lapsen opetuksen järjestämisestä Karkkilassa sovelletaan kotikuntakorvausta, mikäli sijoituksen aikana ei ole perusteltua jatkaa opetusta lähikoulussa Vihdissä.

Perustettavan lastensuojeluyksikön kustannukset voidaan kattaa vähentämällä ostopalveluiden käyttöä samassa suhteessa, jolloin yksiköstä ei aiheudu Karviaisen käyttötalouteen lisäkustannuksia. Omaan yksikköön palkataan 15 työntekijää, joka nostaa Karviaisen henkilöstökustannuksia 863 000 eurolla. Oman yksikön tavoitteena on tehostaa lasten ja perheiden kuntoutusta siten, että lapsen palaaminen kotiin mahdollistuu nykyistä nopeammin. Kuntoutuksen kokonaisvaltaisella tehostamisella pyritään vähentämään lastensuojelun sijaishuollon kokonaiskustannuksia ja hillitsemään kustannusten nousua.

Karviaisen perussopimuksen 21 § (Investointien toteuttaminen) määritetään, että kuntayhtymän toiminnassaan tarvitseman käyttöomaisuuden hankinnasta päätetään kiinteän ja irtaimen omaisuuden hankintasuunnitelman yhteydessä. Kuntayhtymä toimii vuokratiloissa. Toimipaikan sijaintikunta hankkii, osoittaa tai rakentaa kuntayhtymän käyttöön tulevat tilat kuntayhtymän asiantuntemusta hyödyntäen ja hakee niihin liittyvät valtionavustukset. Peruskorjauksista sekä laajennus- ja uudisrakennushankkeista huolehtiminen kuuluu jäsenkunnille ja heidän osoittamilleen muille toimitilojen omistajille tai haltijoille.

Valmistelija:
Timo Turunen

Kuntayhtymän johtajan ehdotus:

Yhtymähallitus esittää Karkkilan kaupunginhallitukselle, että se ryhtyy esityksen mukaisesti jatkotoimenpiteisiin sijaishuoltoyksikön rakentamiseksi Karkkilaan.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti."

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

valtuuttaa kaupunginjohtajan neuvottelemaan tarvittavista toimenpiteistä Perusturvakuntayhtymä Karviaisen kanssa.

Kaupunginjohtajan muutettu ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1) ryhtyä esityksen mukaisesti jatkotoimenpiteisiin sijaishuoltoyksikön rakentamiseksi Karkkilaan ja

2) valtuuttaa kaupunginjohtajan neuvottelemaan tarvittavista toimenpiteistä Perusturvakuntayhtymä Karviaisen kanssa.

Päätös: Kaupunginhallitus päätti kaupunginjohtajan muutetun ehdotuksen mukaan yksimielisesti.

Täytäntöönpano: asianosainen, Perusturvakuntayhtymä Karviainen